

Het project in zijn context van de geschiedenis

De plek aan de binnenbocht van de Dijle, waar de archeologische proefsleuven gegraven zijn, ligt in het hart van de historische stad, op een boogsecht van de kerk en het latere middeleeuws centrum en heeft een rijke geschiedenis. Vandaar het belang van dit kort historisch verhaal.

Een publicatie van Mecenas vzw, *Van Kalvermarkt tot de Layensplein*, 1990, behandelt de geschiedenis rond de Slachthuiswijk.

Het slachten met het kuisen en schoonmaken van dieren gebeurde eerst op straat en liefst aan het water, de Dijle. De beenhouwers en slachters concentreerden zich in de nabijheid van het water. Pas in 1746 was er in de Slachtstraat een slachthuis, eigendom van het ambacht. Een nieuw openbaar slachthuis van arch. J. Corthout was klaar in 1781 en zou tot in 1908 in gebruik blijven, tot er op de Capucijnenvoer een nieuw slachthuis kwam.

De Slachtstraat vertrok aan de Dijk kruising met de Brusselsestraat en liep door tot aan het vermelde slachthuis. Talrijke foto's geven een beeld van deze unieke middeleeuwse straat voor de afbraak en brand in WO I. Deze wijk strekte zich uit vanaf de hoofdkerk, de Brusselsestraat, de huidige Lei, de Vismarkt en de Mechelsestraat.

Ook het middeleeuwse Vleeshuis, tegenover de Sint-Pieterskerk, dat diende voor het verkopen van het vlees, werd meerdere malen herbouwd en bestond tot aan de Eerste Wereldoorlog, toen het afbrandde. We vermelden ook de Moutmolen (zie foto) bij de ingang van het

slachthuis.

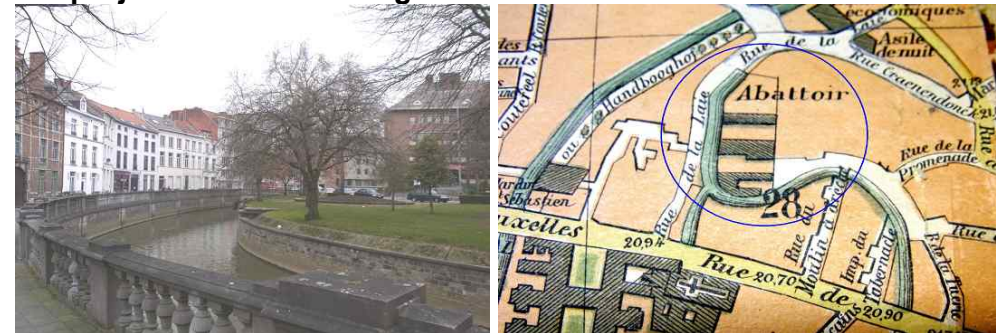
Door een sterk aangroeiend proletariaat tijdens de industriële revolutie en onaanvaardbare hygiënische omstandigheden kwam er rond 1903 een saneringsvoorstel om de Slachthuiswijk volledig te vernieuwen, samen met de drang om het stadscentrum te verfraaien. Twee projecten met twee visies stonden tegenover elkaar. J. Stubben, stadsarchitect in Keulen, koos voor een behoudsgezinde oplossing, terwijl E. Frische, stadsarchitect in Leuven, een totale vernieuwing voorstelde met een nieuwe brede laan. Dit laatste haalde het en samen met de afbraak van het vleeshuis werd begonnen met de ontmanteling van heel de achterliggende slachthuiswijk.

Ook rond dezelfde periode werd de Dijle, na de grote overstrooming in 1906, opnieuw ingebed en werd de bocht ter hoogte van het mee af te breken slachthuis voor een betere doorstroming verplaatst.

De Eerste Wereldoorlog, die even later uitbrak, zou door de verwoestende brandstichting van de Duitsers na de oorlog het ganse saneringsplan versneld doen uitvoeren. De huidige situatie dateert van na '20.

Restanten van dit slachthuis zitten vermoedelijk onder de geplande Dijleterrassen, vandaar deze korte geschiedenis, waarover u nog veel meer kan lezen in een vroegere publicatie en tentoonstellingscatalogoog 'Van Kalvermarkt tot De Layensplein', te verkrijgen op het LHG-secretariaat. Het verhaal wordt vervolgd.

Het project en het archeologisch onderzoek

Het aanleggen van Dijleterrassen in de parkzone tussen de Dirk Boutsiaan en de binnenarm van de Dijle in Leuven is een nieuw project van de Stad Leuven met de bedoeling het water in de binnenstad te herwaarderen. Drie trapniveaus zullen afdalen tot het waterniveau van de Dijle. Een initiatief om toe te juichen. Alleen is het openbaar onderzoek wettelijk niet verplicht hetgeen voor een publiek terrein spijtig is.

De verschillende instanties hebben in een vooronderzoek hun inzichten kenbaar gemaakt. We keken ernaar en vatten samen. In grote lijnen bracht iedereen een positief advies voor het project onder voorbehoud van een aantal voorwaarden, zoals bijvoorbeeld de inplanting van het bestaande standbeeld in functie van de groenaanleg, de keuze van de boomsoort enz. *Eén voor het LHG belangrijke verplichting is de door het agentschap R-O Vlaanderen opgelegde voorwaarde ...tot het houden van een archeologische prospectie met proefsleuven. En indien archeologische monumenten aangetroffen worden, dient afgewogen te worden of het behoud in situ mogelijk is.*

Het agentschap Ruimte en Erfgoed verwachtte op deze locatie (laat)middeleeuwse bewoning (eventueel slachthuis). Het LHG kon aanduiden op oude plannen dat het voormalige slachthuis net hier in dit gebied gelegen was. (zie archief LHG, kaart 1910), hetgeen ook de herkomst is van de naam 'Slachthuiskwartier'. Ook het verleggen van de Dijle in het begin van de 20ste eeuw bij de sanering van het slachthuiskwartier is in een plan terug te vinden.

Intussen werd de firma Soresma belast met het vooronderzoek ter hoogte van de drie geplande terrassen. Ze nam vanaf het begin van haar voorbereiding contact met het LHG om onze beschikbare informatie mee in te sluiten in haar vooronderzoek. Een positieve evolutie ten aanzien van het LHG, dat aangeeft dat externe archeologische onderzoekers het bronnenmateriaal en de kennis van het LHG stilaan weten te vinden en te waarderen. Een uittreksel uit het contact-mail onderzoekers J.V. en LHG: *... "Heel erg bedankt over de informatie over het slachthuis te Leuven. We verwerken die info in het rapport van het archeologisch vooronderzoek"*

Het resultaat van haar onderzoek bevestigt hetgeen een gegeven was. Laatmiddeleeuws materiaal en sporen van muren en natuurstenen vloeren werden aangetroffen en doen vermoeden dat het gaat om een gebouw met een bijzondere functie (slachthuis?) (Zie Plan 1850). Begin april starten de eerste werken samen met selectief archeologisch onderzoek.